

מתוך שהותרה כו' לצורך מצוה והנאת הגוף

שבת כד, ב

הוא לבדו יעשה לכם ... ולא מילה שלא בזמנה (למעוטי מילה שלא בזמנה דלא דחיא שבת ויום טוב ... דמצוה שאין זמנה קבוע, ויכול לעשותה למחר, אינה דוחה יום טוב, רש"י).

פסחים ו, א

אמר רב יהודה אמר רב המוצא חמץ בביתו ביום טוב כופה עליו את הכלי.

פסחים מו, ב

האופה מיום טוב לחול, רב חסדא אמר לוקה, רבה אמר אינו לוקה, רב חסדא אמר לוקה לא אמרינן הואיל ומיקלעי ליה אורחים חזי ליה, רבה אמר אינו לוקה אמרינן הואיל.

ביצה יב, א

בית שמאי אומרים אין מוציאין לא את הקטן ולא את הלולב ולא את ספר תורה לרשות הרבים, ובית הלל מתירין ... בית שמאי ... דאמרי לא אמרינן מתוך שהותרה הוצאה לצורך הותרה נמי שלא לצורך ... בית הלל ... אמרי מתוך שהותרה הוצאה לצורך הותרה נמי שלא לצורך.

תוס' שם ד"ה ה"ג

ודוקא בהוצאה שיש בה צורך יום טוב קצת, אמרינן מתוך שהותרה לצורך יום טוב דכל אוכל נפש מותר הותרה נמי שלא לצורך אוכל נפש ... אבל שלא לצורך יום טוב כלל, ודאי דאסור מן התורה, כגון אופה מיום טוב לחול.

משנה ביצה כא, ב

בית שמאי אומרים לא יחם אדם חמין לרגליו אלא אם כן ראוין לשתיה, ובית הלל מתירין ... בית שמאי אומרים לא יעשה אדם מדורה ויתחמם כנגדה, ובית הלל מתירין.

שוע"ר סי' תמו

ואם מצא חתיכת חמץ בביתו ביום טוב או בשבת, אפילו יש בה כזית, לא יבערנה בו ביום, אלא יכפה עליה כלי עד הערב לכסותה מן העין שלא ישכח ויאכלנה, ובערב יבערנה. במה דברים אמורים בחמץ שנתחמץ קודם שביטל חמצו בי"ד, שאינו עובר עליו בבל יראה ובל ימצא מן התורה. אבל בחמץ שנתחמץ בפסח, הרי זה מבערו אפילו ביום טוב ... כיון שמלאכת ההבערה והזרייה לרוח הותרה ביום טוב מן התורה לצורך אכילה הותרה לגמרי אפילו שלא לצורך אכילה, ובלבד שיהיה בהן צורך יום טוב, כגון לצורך מצוה עוברת שזמנה בו ביום כמו שיתבאר בסי' תצ"ה. וביעור חמץ גם כן היא מצוה עוברת, שהרי כל רגע ורגע שמשעה אותו ואינו מבערו עובר עליו בבל יראה ובל ימצא. ויש חולקין על זה ... אין אומרים שמתוך שהותרה לצורך אכילה הותרה לצורך מצוה, כיון שמן התורה אפשר לקיים המצוה בלא חילול יום טוב, דהיינו שישליכנו לנהר או לבית הכסא.

קונטרס אחרון שם ס"ק ג

מילה שלא בזמנה, דאע"ג דאיכא למימר בה מתוך שהותרה חבורה לצורך אכילה, דהיינו שחיטה, הותרה נמי לצורך מצוה ... אפילו הכי לא דחי, משום דאפשר לקיים המצוה למחר כדפירש"י שם. ואם כן כל שכן וקל וחומר היכא דאפשר לקיים המצוה בו ביום בלא חילול יום טוב, כגון להשליך החמץ לנהר, דלא דחינן יום טוב.

שוע"ר סי' תצה

ג וקבלו חכמים שכל מלאכות אוכל נפש, מתוך שהתירה התורה לעשותן לצורך אכילת יום טוב הותרו לגמרי אפילו שלא לצורך אכילת יו"ט, ובלבד שיהא בהן קצת צורך יום טוב, אף על פי שאינו צורך אכילה אלא צורך הנאת הגוף, או צורך מצוה עוברת שזמנה בו ביום, שהיא גם כן כהנאת הגוף לענין זה.

קונטרס אחרון שם ס"ק ג

משום דאפשר למולו אחר יום טוב, כדפירש רש"י שם. ואע"ג דקיימא לן בסימן תקכ"ו דמותר להוציא המת לקבורה ולהחם לו חמין, במתוך שהותרה הוצאה והבערה לצורך אוכל נפש כו', לא קשיא מידי, דהתם הוי מצוה עוברת, דמצוה לקברו קודם שקיעת החמה.

שוע"ר סי' תקכו

ג מותר להחם לו מים על ידי ישראל כדי לטהרו. וכן מותר להוציאו על ידי ישראל אפילו דרך רשות הרבים, דמתוך שהותרה הבערה והוצאה לצורך אכילה מותר אפילו שלא לצורך אכילה, אם יש בהם צורך היום כגון לצורך קבורת המת, שהיא מצוה שזמנה בו ביום.

י וכל זה כשרוצים לקברו בו ביום דכיון שהמצוה נגמרת בו ביום עשאוהו חכמים כחול לענין מצוה זו, אבל אם לא יקברו אותו עד הערב, אסור לחלל יום טוב שני ... ואע"פ שהוצאה והבערה הותרו אפילו שלא לצורך אכילה, מכל מקום לא הותרו אלא אם כן יש בהן צורך היום קצת, וכיון שאין מקברים אותו בו ביום אין צורך היום כלל.